

Styrkor, svagheter, möjligheter och hot inom ädellövträkedjan i Södra Östersjöregionen (SWOT)

Södra Östersjöregionen – en underutnyttjad potential för ädellöv?

Södra Östersjöregionen är omgärdad av skogar med stort inslag av ädellöv. **Ädellövskogarna utgör en hög men samtidigt underutnyttjad resurs** för en värdefull regional värdekedja baserad på ädellövträ. Inte bara för regionens potential att utveckla en regional efterfrågan och marknad utan också för de goda tillgångarna till en välutvecklad infrastruktur med bra sjötransporter från angränsande länder.

Den här broschyren samlar de resultat som framkommit i den datainsamling som projektpartners tagit fram inom EU-projektet "Hardwoods are good". Rapporten i sin helhet kan läsas på: <http://www.skogsstyrelsen.se/sv/Projektwebbar/Hardwoods-are-good/>

Aspekter att täcka in i en SWOT-analys

För att skapa en bas för arbetet och för att förbättra förståelsen för vikten av ett regionalt samarbete runt en marknad baserad på användning av ädellöv, behöver några frågor besvaras. Den allmänna frågan är: **Finns det redan något som en ädellövträkedja i regionen, eller är det en helt ny idé? Erbjuder ädellövskogarna i Södra Östersjöregionen tillräckligt bra råmaterialbas** för att bygga upp en lokal/regional värdekedja och kanske till och med ett eget varumärke "South Baltic Hardwood"? SWOT-analysen belyser aspekter såsom naturliga förutsättningar för kvalitetsproduktion av ädellövträd, kapaciteten inom processindustrin, samarbetet mellan de olika aktörerna, som sköter, förädlar och handlar med ädellöv. Utöver detta berörs regional infrastruktur, det mänskliga kapitalet och ekonomiska möjligheterna, timmermarknadens struktur, råvarukonkurrens, skogsskötsel, utbildning, små privata skogstillgångar, timmertransporter, arbetsmiljöförhållanden och arbetsmarknadens kompetens.

Slutsatser i korthet

Södra Östersjöregionen erbjuder genom sina naturliga förutsättningar en god potential för att utveckla en regional marknad för ädellövträprodukter. Det behöver dock utvärderas om kapaciteten inom processindustrin i regionen fokuserar på *regionalt* rundvirke och förädling av *regionalt* sågat virke eller om det behöver uppmuntras och underlättas ytterligare. Infrastrukturen för handel och transport över Östersjön används flitigt. **Men den stora frågan kvarstår: om så effektiva regionala nätverk, mellan producenter av råvara och förädlingsindustrin, är etablerade att dessa främjar en värdekedja baserad på ädellöv.**

Åtgärder för vidareutveckling av ädellövträkedjan

Med utgångspunkt från den här SWOT-analysen har **fyra förbättringsområden** framkommit, vilka bör åtgärdas för att uppnå en bättre fungerande värdekedja: (1) *Marknadsföring och främjande av ädellövprodukter*, (2) *Optimering av kopplingen mellan råmaterial och slutprodukt*, (3) *Underlättande och stödande av affärsrelaterade nätverk* och (4) *Utveckling av kompetens och innovationsförmåga*.

SWOT-analys		Interna faktorer	
		<u>Styrkor</u>	<u>Svagheter</u>
		<ul style="list-style-type: none"> • Bra förutsättning för skogsproduktion • Potential för timmerkvalitet • Bra skogsskötsel • Utmärkt infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> • Bristande kostnadsstruktur • Låg kvalifikation • Låg förväntning på ekonomin • Låg nivå av högkvalitativt timmer • Dålig efterfrågan
		<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hög tillväxt- och kvalitetspotential • Utveckling av företag inom processindustrin • Specialisering av ädellövträprodukter • Regionalt varumärke "South Baltic Hardwood" 	<p>Strategiska mål <u>Styrkor-Möjligheter</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uppmuntra skogsskötsel, fokus på timmer och kvalitet 2. Gynna ädellöv vid återbeskogning. 3. Utveckla entreprenörskap specialiserat på slutprodukter med högt värde (möbler mm) 4. Marknadsföra regionen positivt (landskap, turism etc.)
Externa faktorer	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Negativ attityd till naturreservat och områdeskydd – minskad handlingsfrihet • Estetiska värdet av skogen och turismen upplevs som konserverande • Ökad efterfrågan på bioenergi • Framtida avsaknad av kunnigt yrkesfolk 	<p>Strategiska mål <u>Styrkor-Hot</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Främja mottot "skyddat genom skogsskötsel" 2. Optimera råmaterial för att passa energi- och industriell användning 3. Ökad ekonomisk livskraft hos företagare genom marknadsutveckling som ökar skogsjobbets attraktionskraft 	<p>Strategiska mål <u>Svagheter-Hot</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gynna miljövänliga avverkningstekniker 2. Främja tillverkning och användandet av högkvalitativt ädellövträvirke för att behålla och nyanlägga ädellövbestånd 3. Främja optimerat virkessortiment och användning (ta ut bioenergi från gallringar och kvalitetstimmer från selektiv slutavverkning)
	 <p>Part-financed by the European Union (European Regional Development Fund)</p>		